

Spacer do starej Łeby

Wycieczkę rozpoczynamy przed budynkiem stacji PKP, idąc w kierunku skrzyżowania Pl.Dworcowego z ul. 11 Listopada, a następnie skręcając w lewo, w ul.Sienkiewicza, za przejazdem kolejowym. Dochodzimy do mostu na rz.Łebie, łączącej jez.Łebsko z morzem. Rzeka Łeba -jedna z siedmiu rzek polskiego Przymorza, wpadających do Bałtyku. Płyne przez Pojezierze Kaszubsko-Słowińskie, przepływając w górnym biegu przez liczne, niewielkie jeziora, a w dolnym - przez jez.Łebsko. Wypływa ze źródła położonego 170 m n.p.m. koło wsi Borzestowo, w okolicach Chmielna, na zach. od Kartuz. Długość rz. Łeby wynosi 117 km, pow. dorzecza 1801 km². Jest typową rzeką pojezierza, o dużym spadku od źródeł do okolic Strzebielina. Maksymalna rozpiętość wahań stanów wody w dolnym biegu wynosi 2,5 m. Utworzyła szeroką na 2-3 km dolinę, bardzo malowniczą i żyzną, z licznymi obecnie rezerwatami przyrody. Na odcinku od jez. Łebsko do morza rz. Łeba niejednokrotnie zmieniała swe koryto i ujście. W XV w. leżało ono kilkaset metrów na płn.-zach. Było ono widocznie dość głębokie, gdyż wpływały w nie statki, m.in. prawdopodobnie pirackie, które w wypadku pościgu miały chronić się na jez. Łebsko.

Wielki sztorm i powódź w 1497 r. spowodowały przesunięcie rzeki na wschód. Jej nurt odciął od miasta dostęp do umocnionego dworu drewnianego, należącego do rodziny Wejherów, znajdującego się w pobliżu mostu na Łebie. Rodzina ta otrzymała w 1373 r. znaczne posiadłości w okolicy Łeby, a dwór wznosił Dietrich Wejher. Po powodzi ówczesny właściciel Mikołaj Wejher polecił rozebrać budynek i wznieść nową, murowaną siedzibę w dzisiejszym Nowęcinnie. W końcu XIX w., kiedy miastu groziło dalsze przesunięcie koryta rzeki pod naporem wydm, uregulowano jej ujście. Skrócono koryto o 350 m, obmurowano kanał portowy, wykopano basen portowy i zbudowano dwa kamienne mola, wychodzące w morze.

Zaraz za mostem na rz. Łebie, z lewej strony widoczny Camping „Rafael,,, obok którego znajduje się przystań rzeczna ze sprzętem pływającym i doskonałymi warunkami dla wędkarstwa. Asfaltowa droga (jeszcze niedawno - betonowa, stanowiąca do 1945 r.część b.wojennejinfrastruktury III Rzeszy), skręca w kier. płn. Z lewej strony mijamy największy w Polsce, nowoczesny „Intercamp'84”, camping słynny ze światowego zlotu amatorów caravaningu w 1984 r.

500 m dalej znajdujemy się na rozwidleniu drogi. W lewo - droga do wsi Rąbka i na wydmy ruchome. Prosto - betonowy pas drogi w kierunku morza. Idziemy prosto, mijając z prawej strony Camping nr 21 „Leśny,,, Znajdujemy się w części wielkiego kompleksu wojskowego b. Rzeszy hitlerowskiej, gdzie m.in. przeprowadzano próby z raketami V-1 i V-2. Na przestrzeni od kanału portowego do ruchomych piasków znajdowały się: lotnisko, 2 wyrzutnie, poligon i ośrodek przeciwlotniczy, sieć betonowych dróg i bunkrów, hangary, koszary, baraki jeńców, wykonujących tu niewolniczą pracę. Mijamy z lewej strony przydrożną kapliczkę, postawioną zaraz po II wojnie światowej przez harcerzy jako dowód pamięci o pomordowanych tu jeńcach wojennych.

Przechodząc obok ośrodka campingowego „Chaber” zwróćmy uwagę, aby skręcić w prawo zaraz za jego ogrodzeniem.

Do Starej Łeby prowadzi ścieżka 1,5 m szerokości, biegnąca wzdłuż ogrodzenia, skrajem sosnowego lasu. Idziemy ok. 70 m w kier. wschodnim, następnie ok. 40 m na płn. Znajdujemy się w rejonie dawnego rynku Starej Łeby, przy którym miał znajdować się również ratusz. Już wXw. istniała tu osada rybacka, a pierwsza pisana informacja o niej pochodzi z 1282 r. W 1357 r. otrzymała prawa miejskie, lecz 40 lat później pierwsza wielka powódź i kolejne powodzie wiatami 1441,1467,1497 zahamowały rozwój miasta. Po zniszczeniach, spowodowanych przez wielki sztorm 1558 roku mieszkańcy ostatecznie przenieśli miasto na prawy brzeg rz. Łeby, na obecne miejsce. Przenosiny zakończono w

1570 r. Pozostał tylko kościół pod wezwaniem św. Mikołaj a, który rozebrano dopiero w 1590 r. dla uzyskania cegły na budowę kaplicy.

Widoczny w zagłębieniu wśród wydm ponad 6 m wysoki i 8 m szeroki kawał gotyckiego muru jest fragmentem dolnej części zach. fasady kościoła. Na murze widać parę detali architektonicznych, jak fragment łuku portalowego, wnękę, wręb na strop belkowy, ślady cokołu i resztki ościeży okiennych.

Miejsce, w którym się znajdujemy, jest otoczone wieloma legendami. Jedna z nich mówi o córce księcia Sambora, księżniczce Zwinisławie, późniejszej królowej Danii, Małgorzacie. W I poł. XII w. przed swym zamążpójściem za księcia duńskiego, Krzysztofa I, mieszkała ona w zamku w Białogardzie i odbywała szaleńcze polowania w nadlebiańskich lasach. „Czarna łowczyni,,, jak ją nazywano, zapragnęła kiedyś pochwalić się celnością swego oka i posłała strzałę w figurę przydrożnego światka. Za ten czyn pokutuje do dziś, przemierzając konno, w czarnej szacie, otoczona sforą czarnych psów, lasy i łąki nad rzeką Łebą. Inna legenda, z czasów wojny trzydziestoletniej mówi o sprzysiężeniu diabła ze Starym Szwedem, zawartym w upiornym na wpół zasypanym piaskiem mieście, ze sterczącą wieżą kościoła. Prawdopodobnie jeszcze w końcu XX w. w sztormowe noce można ich spotkać w okolicy Starej Łeby, czasem w towarzystwie „diabelnie ładnej, młodej kobiety”.

From:

<http://wiki.leba.eu/> - **Wiki Łeba**

Permanent link:

<http://wiki.leba.eu/turystyka/spacer>

Last update: **2007/12/22 18:46**

